

**Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri**

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 13. april 2023
Sagsnummer: 2023-210

./.

Til udvalgets orientering fremsendes hermed samlenotat for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 25. april 2023.

Jacob Jensen

/

Jesper Wulff Pedersen

Den 12. april 2023

FVM 260

SAMLENOTAT
Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 25. april 2023

1. Rådskonklusioner om bioøkonomiens muligheder i lyset af de nuværende udfordringer med særlig fokus på landdistrikter
- *Vedtagelse af rådskonklusioner*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 2

2. Strategiske planer under den fælles landbrugspolitik
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 4

3. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastlæggelse af en EU-certificeringsramme for kulstoffjernelse
- *Udveksling af synspunkter*
KOM (2022) 672
Side 7

4. Kommissionens forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 1217/2009 for så vidt angår omdannelsen af Informationsnettet for Landøkonomisk Bogføring til et informationsnet om landbrugsbedrifters bæredygtighed
- *Sagen er ikke på dagsordenen til rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 25. april 2023, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.*
KOM (2022) 296
Side 18

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI) Den 25. april 2023

1. Rådskonklusioner om bioøkonomiens muligheder i lyset af de nuværende udfordringer med særlig fokus på landdistrikter KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 19. januar 2023. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Formandskabet har fremlagt et udkast til rådskonklusioner om bioøkonomiens muligheder i lyset af de nuværende udfordringer med særligt fokus på landdistrikter på baggrund af Kommissionens statusrapport om EU's bioøkonomistrategi af juni 2022. Sagen er på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 25. april 2023 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner.

Baggrund

Formandskabet har fremlagt et udkast til rådskonklusioner om bioøkonomiens muligheder i lyset af den aktuelle situation med særligt fokus på landdistrikter, herunder hvordan man kan fremme bioøkonomi samt muligheder og udfordringer ved bioøkonomi. Dette skal ses i lyset af Kommissionens statusrapport (KOM(2022)283) om EU's bioøkonomistrategi fra juni 2022.

Sagen er på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 25. april 2023 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner.

Formål og indhold

Kommissionen lancerede i 2012 EU's første bioøkonomistrategi. Med strategien ønskede Kommissionen at fremme omstillingen fra fossile kilder til biobaserede kilder gennem forskning og udvikling. EU's bioøkonomistrategi blev opdateret i 2018. Strategien indeholdt 14 konkrete initiativer opdelt i tre hovedområder med fokus på:

- Styrkelse af de biobaserede sektorer i EU med henblik på at frigøre bioøkonomiens potentiale til at modernisere den europæiske økonomi og industri og skabe langvarig og bæredygtig velstand.
- Udbredelse af bioøkonomien til hele EU, hvor særligt Central- og Østeuropas underudnyttede biomasse- og affaldspotentiale fremhæves.
- Beskyttelse af økosystemet, herunder at skabe øget viden om økosystemets begrænsninger for bioøkonomien.

I juni 2022 fremlagde Kommissionen en statusrapport for bioøkonomistrategien. Rapporten fandt, at strategien har været vellykket, bl.a. har det stigende antal nationale og regionale bioøkonomistrategier blandt medlemsstater været med til at fremme bioøkonomien. Til gengæld fandt rapporten også, at der er behov for øget fokus på, hvordan man bedre kan forvalte areal- og biomassebehovet for at opfylde miljømæssige og økonomiske krav i et klimaneutralt Europa. Desuden bør der arbejdes mere på bæredygtige forbrugsmønstre.

Formandskabet har på baggrund heraf udarbejdet udkast til rådskonklusioner om bioøkonomi. I udkastet til rådskonklusionerne lægges der op til at styrke indsatsen for bioøkonomien i EU på en lang række punkter, der spænder bredt over mulige indsatsområder og går på tværs af sektorer som landbrug, kemisk industri, tekstilindustrien og byggeri.

Der peges på, at bæredygtig og cirkulær bioøkonomi har et betydeligt potentiale i forhold til at håndtere aktuelle udfordringer i forhold til klima, biodiversitet, energi, jobs og gode levevilkår i landområderne. Det fremhæves, at Ruslands ulovlige krig mod Ukraine har understreget behovet for at styrke omstillingen mod en robust produktion af fornybar energi og reducere importafhængigheder.

I udkastet til rådskonklusioner fremhæves flere konkrete eksempler på elementer i bioøkonomien, som bør styrkes. Det gælder vigtigheden af at genbruge næringsstoffer fra husdyrbruget samt ressourceeffektiv brug af sidestrømme fra landbrug, fødevarerproduktion og organisk affald fra husholdningerne. Endvidere fremhæves vigtigheden af innovation, forskning, uddannelse og finansiering af omstillingen mod en bæredygtig og cirkulær bioøkonomi, hvorunder EU's finansieringsinstrumenter anvendes på en komplementær måde. Det gælder bl.a. den fælles landbrugspolitik, Horizon Europe og EU's regional-fonde.

Det foreslås, at Rådet opfordrer medlemsstaterne til at fortsætte arbejdet og iværksætter yderligere initiativer inden for bioøkonomien. Samtidig foreslås det, at Rådet beder Kommissionen om at gennemføre en dybtgående kortlægning af igangværende initiativer omkring bioøkonomi på EU-niveau og på det grundlag udarbejde en opdateret EU-bioøkonomistrategi.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres i forbindelse med drøftelsen.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Drøftelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Drøftelsen vil ikke i sig selv berøre beskyttelsesniveauet.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer er generelt positive over for udkastet til rådskonklusioner om bioøkonomi. Landbrug & Fødevarer er enige i, at der er et stort uudnyttet potentiale i bioøkonomien, både i EU og i Danmark, og at der er stort behov for yderligere investeringer i infrastruktur for at udnytte biomassepotentialet og fremme en cirkulær bioøkonomi.

Landbrug & Fødevarer støtter rådskonklusioners fokus på bioøkonomiens potentiale for erhvervsudvikling i landdistrikterne. I den forbindelse mener Landbrug & Fødevarer, at det er særligt vigtigt at have fokus på det primære landbrug. Landmændene er første led i værdikæden, og det er dem, som skal omstille produktionen til dyrkning af andre afgrøder og/eller anvende andre dyrkningsmetoder for at potentialet i bioøkonomien kan udnyttes.

Udkastet til rådskonklusionerne opfordrer til, at medlemsstaterne udvikler politik for at fremme bioøkonomien og anerkender værdien af nationale og regionale bioøkonomiske strategier. Landbrug & Fødevarer ser meget gerne, at Danmark tager opfordringen op og sætter gang i udviklingen af en national bioøkonomistrategi. Landbrug & Fødevarer har længe presset på for en national strategi, som kan udnytte potentialerne i bioøkonomien til gavn for vækst, velfærd og arbejdspladser.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Blandt medlemsstaterne er der generelt stor opbakning til at udbrede bioøkonomi i EU. En række medlemsstater har særligt fokus på potentialet for at styrke EU's energiuafhængighed, herunder muligheden for at udvikle produktionen af biogas og biometan gennem bioøkonomi. Herudover lægger visse medlemsstater særligt vægt på, at træbiomasse skal defineres som vedvarende energi i henhold til REDIII-direktivet (direktivet om vedvarende energi III), som forventes vedtaget i første halvår 2023.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser rådskonklusioner om bioøkonomi velkomne, idet bioøkonomien rummer et betydeligt potentiale for vækst og udvikling i forbindelse med den grønne omstilling, herunder gennem brug af biosolutions. Regeringen finder det således væsentligt, at bioøkonomi fremmes, bl.a. for at sikre bedre udnyttelse af bioressourcer, men også for at fremme cirkulære teknologier, der kan reducere drivhusgasudledningerne, sikre grønne brændstoffer og alternative gødningsformer.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 27. januar 2023 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 30. januar 2023, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 19. januar 2023.

Notat er ligeledes oversendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.

2. Strategiske planer under den fælles landbrugspolitik KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. december 2022. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Med EU's landbrugsreform skal medlemsstaterne udarbejde en strategisk plan til gennemførelse af landbrugspolitikken, som senest skulle være fremsendt til Kommissionen den 1. januar 2022. Kommissionen skal evaluere og godkende de strategiske planer med henblik på planlagt ikrafttrædelse den 1. januar 2023. Kommissionen har godkendt alle medlemsstaters strategiske planer. Det forventes, at de fleste medlemsstater vil fremsende anmodning om ændring af planerne i løbet af 2023. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 25. april 2023 med henblik på information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Baggrund

Med Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013 skal medlemsstaterne udarbejde en strategisk plan til gennemførelse af landbrugspolitikken.

Fristen for fremsendelse af de strategiske planer til Kommissionen var den 1. januar 2022. På den baggrund blev forslaget til den danske strategiske plan fremsendt til Kommissionen den 22. december 2021. Kommissionen skulle evaluere og godkende de strategiske planer med henblik på deres ikrafttrædelse den 1. januar 2023.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 25. april 2023 med henblik på information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

EU's landbrugsreform implementeres fra 2023. Medlemsstaterne skulle forud herfor udarbejde en strategisk plan med beskrivelse af gennemførelsen af landbrugspolitikken. Denne plan skulle senest den 1. januar 2022 være fremsendt til Kommissionen. Kommissionen skulle herefter evaluere og godkende de strategiske planer med henblik på, at planerne kunne træde i kraft for perioden 2023-27.

Ifølge forordningen skulle Kommissionen fremsætte bemærkninger til de strategiske planer senest tre måneder efter fremsendelse. Medlemsstaterne skulle herefter forelægge Kommissionen alle nødvendige supplerende oplysninger og hvis relevant revidere den foreslåede plan. Godkendelsen af hver strategisk plan skulle ske senest seks måneder efter, at den pågældende medlemsstat havde fremlagt den, jf. EU-reglerne. Denne frist omfattede ikke det tidsrum, hvor Kommissionen havde fremsendt sine bemærkninger eller en anmodning om ændring af den strategiske plan til medlemsstaten og frem til den dato, hvor medlemsstaten fremsendte sit svar til Kommissionen. De strategiske planer fik først retsvirkning, når disse var godkendt af Kommissionen. Udgifter til den direkte landbrugsstøtte kan ifølge forordningen først refunderes kalenderåret efter godkendelsen af den strategiske plan.

Danmark modtog Kommissionens bemærkninger den 31. marts 2022, som efterfølgende blev offentliggjort på Kommissionens hjemmeside. Den danske strategiske plan blev godkendt af Kommissionen den 31. august 2022. Kommissionen har godkendt alle medlemsstaters strategiske planer inden 1. januar 2023.

Medlemsstaterne kan én gang årligt anmode Kommissionen om ændring af den strategiske plan. Hertil har medlemsstaterne mulighed for at anmode om tre yderligere ændringer i reformperioden. Medlemsstaten skal begrunde ændringerne af den strategiske plan, og effekten af ændringerne skal beskrives for de specifikke målsætninger for den fælles landbrugspolitik. Efter en ændringsanmodning er indsendt, har Kommissionen 30 dage til at komme med bemærkninger til ændringsanmodningen til medlemsstaten. Kommissionen har tre måneder til at godkende en ændringsanmodning. Denne frist omfatter ikke det tidsrum, hvor Kommissionen har fremsendt sine bemærkninger eller en anmodning om ændring af den strategiske plan til medlemsstaten og frem til den dato, hvor medlemsstaten fremsender sit svar til Kommissionen.

Det forventes, at de fleste medlemsstater planlægger at fremsende en ændringsanmodning til deres strategiske plan til Kommissionen i løbet af 2023. Fra dansk side forventes ligeledes fremsendt en ændringsanmodning i 2023.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Gældende dansk ret

Der er ikke redegjort for gældende dansk ret i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Der er ikke redegjort for konsekvenser i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag. Der er således ingen lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser af punktet, ligesom beskyttelsesniveauet ikke påvirkes.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer bemærker, at da alle strategiske planer i EU nu er godkendt og er i gang med at blive realiseret, så er der behov for, at man på EU-plan skaber et overblik på tværs af medlemsstaterne. Det vil kunne sikre fokus på lige konkurrencevilkår mellem landmænd i forskellige medlemsstater, og det vil skabe en reel mulighed for, at medlemsstaterne kan lade sig inspirere af hinanden. Det bemærkes i den forbindelse, at Landbrug & Fødevarer fortsat er uforstående over for at man i Danmark, som en af de eneste medlemsstater, besluttede ikke at udnytte muligheden for at udskyde kravet om 4 pct. ikke-produktive arealer på trods af de udfordringer for fødevarerforsyningssituationen, der opstod som følge af krigen i Ukraine.

Der har med landbrugsreformen været et stort fokus på de nye grønne bioordninger. Der tegner sig indtil videre et billede af, at der er risiko for underansøgning på en del af de nye ordninger. Det vil være nyttigt med en drøftelse på EU-plan om, hvordan landmænd i de forskellige lande forholder sig til de nye tilskudsmuligheder, og hvordan ordningerne gøres attraktive for landmændene. Der er også et stort fokus på biodiversitet i den nye landbrugsreform, hvilket i Danmark på mange måder er med til at gøre ordningerne svære at overskue og forstå. Er der tiltag i andre medlemsstater, som man kunne lade sig inspirere af, så man kan få fjernet nogle af de barrierer, der er opstået i Danmark. F.eks. krav om præcis indtegning, krav om frahegning af arealer, manglende mulighed for at tælle læhegn med m.m.

I forhold til en kommende ændring af den danske strategiske plan vil Landbrug & Fødevarer gerne fremhæve følgende:

Landbrug & Fødevarer vil opfordre til, at der i justeringen af den danske strategiske plan til 2024 foretages justeringer, der vil gøre de forskellige nye bioordninger mere attraktive. Konkret foreslås det bl.a., at bioordning for biodiversitet & bæredygtighed ændres, så den også kan understøtte mere bæredygtige produktionsmetoder.

Kommissionen har offentliggjort en ny tolkning af reglerne om GLM 8. Heraf følger, at det er blevet betydeligt mere attraktivt at medregne læhegn til opfyldelse af 4 pct.-kravet. Kommissionen meddeler bl.a., at der ikke længere stilles krav om, at læhegnene skal fastlåses som GLM-landskabelement. Landbrug & Fødevarer mener derfor, at læhegn fremadrettet skal kunne medregnes under GLM 8 i den danske implementering.

Landbrug & Fødevarer ønsker, at der etableres en egentlig overgangsordning for de unge landbrugere, der var støtteberettigede under den tidligere ordning, men som af forskellige årsager ikke har kunne kvalificere sig til tilskuddet i 2023. Herudover ønskes det, at ordningens kvalifikationskrav/uddannelseskrav lempes, så praksiserfaring også accepteres, men også at langt flere uddannelser er anerkendt på forhånd.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionen har godkendt alle medlemsstaternes strategiske planer, og det forventes, at en række medlemsstater planlægger at fremsende ændringsforslag til deres strategiske planer i løbet af 2023. Det

forventes, at medlemsstaterne vil lægge vægt på, at ændringer godkendes af Kommissionen hurtigt og uden unødigt ophold.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen ser frem til en drøftelse af status for de strategiske planer, idet Kommissionen har godkendt alle medlemsstaters strategiske planer, og en række medlemsstater planlægger at fremsende ændringsforslag hertil i 2023. Det er væsentligt at få erfaringer fra andre medlemsstater for at sikre gennemsigthed i godkendelsesprocessen herunder behandlingen af ændringsforslag. Det er samtidigt væsentligt, at Kommissionen fokuserer på, at godkendelsesprocessen bliver hurtig og uden unødigt ophold. Videre finder regeringen det hensigtsmæssigt for gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, at medlemsstaterne får anledning til at drøfte status for de strategiske planer, efter de er blevet godkendte af Kommissionen, og efter reglerne er trådt i kraft den 1. januar 2023.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. december 2022 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2022, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. december 2022.

Notatet er ligeledes oversendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

3. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastlæggelse af en EU-certificeringsramme for kulstoffjernelse KOM (2022) 672

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. februar 2023. Ændringerne er markeret i marginen

Resumé

Kommissionen har den 30. november 2022 fremsat et forslag til forordning om frivillig certificering af kulstoffjernelse. Formålet er at etablere en EU-fælles certificeringsramme, der skal kvalitetssikre kulstofoptags- og lagringsaktiviteter samt øge transparens og troværdighed omkring kulstoffjernelsesaktiviteter på tværs af Unionen. Rammen skal facilitere, at kulstoffjernelsesaktiviteter belønnes og understøtte et indre marked i EU for fangst, udnyttelse, lagring og transport af CO₂. Således skal forordningen tilvejebringe lettere adgang til privat og offentlig finansiering og bidrage til at opskalere mængden af CO₂-fangst og -lagring i EU. Kulstoffjernelse i forslagens forstand vil bl.a. omfatte permanent geologisk lagring af CO₂, langvarig lagring i produkter og materialer samt optag og lagring i naturlige økosystemer f.eks. CO₂-optag i skove, vådområder og havmiljøet. Forslaget kan have erhvervsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser ifm. overholdelse af forordningens bestemmelser. Forslaget kan, når forordningen træder i kraft, påvirke behovet for statslig støtte til øget kulstoffjernelse. Fsva. de biologiske løsninger for kulstoffjernelse vurderes det, at forslaget kan få betydning for udmøntning af den fælles landbrugspolitik. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 25. april 2023 med henblik på udveksling af synspunkter.

Baggrund

Kommissionen har den 30. november 2022 fremsat forslag til forordning om en frivillig certificeringsramme for kulstoffjernelse, KOM(2022) 672. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF-artikel 191, stk. 1, og 192, stk. 1, og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF-artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal. Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 26. januar 2023.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF 192, stk. 1, og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 25. april 2023 med henblik på udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Forslaget udspringer af Kommissionens handlingsplan for cirkulær økonomi fra marts 2020, hvori Kommissionen taler for udviklingen af et regelsæt for certificering af CO₂-fjernelse og lagring for at tilskynde tiltag for kulstoffjernelse og genanvendelse af CO₂. Forslaget følger desuden op på Kommissionens meddelelse om bæredygtige kulstofkredsløb fra december 2021.

Hovedformålene med dette initiativ er: (i) at sikre en høj kvalitet af kulstoffjernelse i EU og (ii) at etablere en frivillig EU-certificeringsramme for at undgå grøn vask ved at håndhæve og anvende EU's kvalitetskriterier på tværs af Unionen. EU-certificeringsrammen skal bidrage til at løse problemer med tillid, transparens og adgang til finansiering blandt de eksisterende, private certificeringsordninger.

Ifølge FN's Klimapanel IPCC er en øget udbredelse af fangst, lagring og genanvendelse af CO₂ nødvendig for at bremse globale temperaturstigninger og sikre EU's mål om klimaneutralitet i 2050. For at nå dette mål bør kulstoffjernelse ifølge Kommissionen bidrage til at fjerne flere hundrede millioner tons CO₂ om året fra atmosfæren.

Forordningen om certificering bygger videre på eksisterende klimalovgivning. Det gælder f.eks. CCS-direktivet, som fastsætter rammen for geologisk lagring, og LULUCF-forordningen, som danner rammen for monitoring og rapportering af CO₂ optag fra arealanvendelse og skovbrug. Forslaget skal ligeledes understøtte naturgenopretningsforordningen, hvor certificering af kulstoffjernelse kan bidrage til at opfylde mål om bl.a. genopretning af skov og kulstofbindende dyrkning, øge CO₂-optaget og gavne biodiversiteten. Certificeringen af optag og lagring kan ligeledes fungere som et værktøj for medlemsstater til understøttelse af kulstoffjernelse fra landbrug med nationale tiltag eller som en del af EU's fælles landbrugspolitik. Herudover understøtter forslaget også EU's skovstrategi og direktivet for vedvarende energi.

Forslaget har til formål at øge kulstoffjernelse på tværs af EU ved at etablere en frivillig lovramme for certificering af kulstoffjernelse samt fælles regler for anvendelse og håndhævelse af certificeringsrammen med respekt for biodiversitets- og nulforureningsmålene. Rammen skal facilitere, at kulstoffjernelsesaktiviteter belønnes og understøtte et indre marked i EU for fangst, udnyttelse, lagring og transport af CO₂. Certifikaterne for kulstoffjernelse bør understøtte udarbejdelsen af nationale og virksomheders drivhusgasopgørelser. Ydermere har forordningen til hensigt at tilvejebringe lettere adgang til privat og offentlig finansiering.

Certificeringsforordningens formål er at fungere som et overordnet EU-rammевærktøj for samtlige typer kulstoffjernelse, som overordnet opdeles i tre kategorier: i) biologisk optag og lagring, ii) teknologisk optag og lagring og iii) lagring i langtidsholdbare produkter og materialer. Der er stor variation i modenheden og omkostningseffektiviteten i de forskellige aktiviteter, og forslagets formål er at sikre klare krav til, hvilke aktiviteter der bør være berettigede til certificering.

Forslaget lægger op til, at udarbejdelsen af metoder til at opgøre CO₂-optaget fra forskellige aktiviteter og fastsættelse af procedurer for certificeringen løbende udmøntes gennem delegerede- og gennemførelsesretsakter efter forordningens ikrafttrædelse. Kommissionen vil blive bistået i dette arbejde af en

ekspertgruppe med deltagelse af Kommissionen, interessenter og medlemsstater. Kommissionen forventer, at der senest i 2028 vil være udarbejdet metodikker for certificering af teknologiske og biologiske optag og senest i 2030 for lagring i produkter og materialer.

Forslaget skal betragtes som et værktøj for certificering, mens slutbrugen og handel med certifikater ikke reguleres i denne forordning.

Definition af kulstoffjernelse

Kulstoffjernelse er i forslaget defineret som permanent kulstoflagring, forbedret kulstofopsamling i en biogen kulstofpulje, nedbringelse af frigivelsen af kulstof fra en biogen kulstofpulje til atmosfæren samt lagring af atmosfærisk eller biogent kulstof i langtidsholdbare produkter eller materialer. Forslaget omfatter således nettooptag fra hele LULUCF-sektoren dvs. en blanding af optag og udledninger. Forslaget omfatter ikke certificering af reduktioner af kulstofudledning fra fossile kilder, som er reguleret i EU's kvotehandelssystem (ETS). Der findes ikke på nuværende tidspunkt en fyldestgørende liste over alle omfattede aktiviteter, hvor særligt lagring i produkter og materialer ikke er udspecificeret.

Kriterier for certificering

Der opstilles fire overordnede kriterier for certificeringen:

(i) Kvantificering af optag

En kulstoffjernelsesaktivitet skal levere et nettooptag, når alle aktiviteter omkring tilvejebringelsen og implementeringen af optaget tages i betragtning, og når der sammenlignes med en standardiseret baseline. Baseline reflekterer en standard performance for aktiviteter med lignende sociale, økonomiske, miljømæssige og teknologiske forhold samt geografisk kontekst. Hvis der ikke findes sammenlignelige aktiviteter, kan en operatørs individuelle performance anvendes som baseline. Baselines skal opdateres løbende.

(ii) Sikring af additionalitet

Kulstoffjernelse skal være additional, dvs. at aktiviteten skal tilvejebringe yderligere optag end det, operatører evt. er forpligtet til under gældende lovgivning, samt være tilskyndet som følge af certificering.

(i) Langsigtet lagring

Operatører af kulstoffjernelsesaktiviteter skal demonstrere, at en given aktivitet sikrer langsigtet optag og lagring. Der foreligger endnu ikke en kvantificering af langsigtet lagring. Operatørerne skal monitorere og minimere sandsynligheden for udledning af lagret kulstof i løbet af monitoreringsperioden og skal holdes ansvarlig for enhver udledning af lagret kulstof til atmosfæren. For biologiske optag og lagring i produkter, hvor lagring ikke er permanent, vil certifikater have en udløbsdato, hvorefter en lagret mængde kulstof anses som udledt til atmosfæren.

(i) Bæredygtighed

Kulstoffjernelsesaktiviteter skal have en neutral eller positiv effekt på klimareduktioner, klimatilpasning, bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og marine ressourcer, omstilling til cirkulær økonomi, forebyggelse af forurening samt beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer.

Regler for verificering og certificering af kulstoffjernelse

Baseret på ovenstående kriterier kan operatører af kulstoffjernelsesaktiviteter ansøge om certificering gennem en certificeringsordning, hvori der tilvejebringes en dybdegående beskrivelse af operatørens overholdelse af de ovenstående kriterier samt forventningen til den samlede kulstoffjernelse. Ansøgningen skal revideres af et certificeringsorgan, akkrediteret af den nationale akkrediteringsmyndighed. Certificeringsorganerne skal periodisk genbekræfte og genvalidere certifikaterne.

For at sikre pålidelig certificering og transparens skal medlemsstater overvåge certificeringsorganernes processer for at undgå dobbelttælling og sikre, at der ikke opstår habilitetsproblemer. Kommissionen må udstede gennemførelsesretsakter, som specificerer strukturen, formen og de tekniske bestemmelser for en kulstoffjernelsesaktivitet samt for certificering- og re-certificeringsrevisionsrapporter.

Regler for og drift af certificeringsordninger

Certificeringsordninger skal sikre nøjagtighed, troværdighed, integritet og beskytte mod svindel med oplysninger og data. De skal derudover sikre korrekt regnskabsførelse af optag for at undgå dobbelttælling. Certificeringsordninger må opereres af både medlemsstater og private aktører, men skal anerkendes og kontrolleres af Kommissionen. Kommissionen skal fastsætte nærmere bestemmelser for certificeringsordninger gennem gennemførelsesretsakter. For at sikre effektive certificeringsprocesser skal certificeringsreglerne gennemføres med henblik på at reducere unødvendige administrative byrder for operatører. Certificeringsordninger skal årligt offentliggøre en liste over alle certifikater og certificeringsprocesser, og der skal oprettes offentligt tilgængelige registre.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF art. 294) medlovgiver. Der foreligger endnu ikke en udtalelse.

Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget overholder nærhedsprincippet. I vurderingen heraf henviser Kommissionen til, at klimaforandringer er et grænseoverskridende problem, som ikke kan løses ved national eller lokal handling alene. Kommissionens forslag om en certificeringsramme for kulstoffjernelse skal etablere et indre marked for certificering af kulstoffjernelse og sikre en ensartet og troværdig certificering, som ikke kan opnås gennem nationale initiativer.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering af nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Der er ikke fastsat regler om certificering i dansk ret.

Konsekvenser

Nedenstående er udtryk for overordnede, foreløbige vurderinger. Folketinget vil blive orienteret, når der foreligger nærmere analyser af forslagens konsekvenser.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Det skal undersøges nærmere, om forslaget om certificering af kulstoffjernelse potentielt indeholder elementer, der kræver ny lovgivning eller ændring af eksisterende lovgivning. De lovgivningsmæssige konsekvenser vurderes umiddelbart begrænsede, da certificeringsrammen er frivillig.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes at kunne medføre statsfinansielle konsekvenser. Medlemsstaterne skal facilitere og overvåge certificeringsorganer på forskellig vis, og der skal oprettes registre, som bl.a. skal sikre kvalitet og bidrage til at undgå omgåelse af regelsættet, samt at lagring og reduktioner ikke dobbelttælles. Der vurderes endvidere at være udgifter forbundet med akkreditering. Det skal undersøges nærmere, hvor stor en rolle og arbejdsbyrde, som medlemsstaterne vil blive pålagt, såfremt de opretter certificeringsordninger, herunder hvorvidt udgifterne kan bebyrfinansieres. Det vil ligeledes afhænge af efterfølgende retsakter.

Forslaget kan, når forordningen træder i kraft, påvirke behovet for statslig støtte til øget kulstoffjernelse, såfremt salget af certifikater baseret på et øget CO₂-optag helt eller delvist vil kunne finansiere disse teknologier. Fsva. de biologiske løsninger for kulstoffjernelse vurderes det, at forslaget kan få betydning for udmøntning af den fælles landbrugspolitik. Dette vil afhænge af, hvordan certificeringskriterierne udspecificeres, og således hvilke landbrugsaktiviteter der vil kunne opnå certificering.

Omfanget af statsfinansielle konsekvenser vil imidlertid både afhænge af indretningen af certificeringsrammen, forslag til den fælles landbrugspolitik efter 2027, de konkrete metoder for opgørelsen af kulstoffjernelse samt hastigheden for forordningens implementering, og dermed udfaldet af de efterfølgende retsakter.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at medføre væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser på kort sigt, fordi certificering er frivillig. Forslaget kan på sigt medføre omkostningsreduktioner, da certificering har potentiale til at sikre en øget grad af privat finansiering til blandt andet CCS, hvilket kan reducere og potentielt udfase offentlige investeringer.

Omfanget af samfundsøkonomiske konsekvenser vil dog afhænge af den kommende indretning af certificeringsrammen samt udfaldet af de efterfølgende retsakter.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forordningsforslaget kan medføre administrative konsekvenser for private aktører, som vælger at deltage i certificeringsordningen. Der vil være administrative byrder forbundet med ansøgning om certificering og re-certificering samt i forbindelse med eventuel implementering og sikring af forordningens certificeringskrav. Certificeringen er frivillig, men det må antages, at certificeringen kommer til at virke som standard for projekter om kulstoffjernelse.

De administrative konsekvenser for operatører kan ikke kvantificeres på nuværende tidspunkt. Det skyldes, at det endnu ikke har været muligt at skønne, hvor mange projekter for kulstoffjernelse der forventes samt omkostningerne ved certificering af projekterne. Ligeledes kræves en nærmere vurdering af de administrative konsekvenser i forbindelse med Kommissionens kommende udstedelse af retsakter.

Forslaget og dets efterfølgende retsakter forventes umiddelbart at have netto-positive erhvervsøkonomiske effekter for deltagere i certificeringsordningen, da certificering ventes at øge efterspørgslen efter danske kulstoffjernelsesprodukter- og aktiviteter. Ligeledes kan salg af certifikater medføre en økonomisk gevinst for certificeringsoperatører.

Forslag til certificeringsforordningen vil udgøre en ramme, som skal understøtte incitamentsstrukturerne i den kommende CO₂e-afgift på landbruget.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget vurderes at have neutrale eller positive konsekvenser for klima- og miljøbeskyttelse både i Danmark og i EU generelt.

Høring

Forslaget har været i høring i Specialudvalget for Klima-, Energi- og Forsyningspolitik og § 2-udvalget (landbrug) fra den 2. december 2022 til den 16. december 2022. Der er afgivet høringssvar fra Dansk Erhverv, Dansk Industri, Landbrug- og Fødevarer, Rådet for Grøn Omstilling, Ørsted, Træ- og Møbelindustrien, NOAH, Økologisk Landsforening, Dansk Skovforening, Danske Maritime og Verdens Skove.

Dansk Erhverv (DE) bakker op om, at der fastsættes transparente regler for certificering af kulstofoptag. Et troværdigt framework er nødvendigt for at understøtte både ny teknologi til fangst og lagring af CO₂e samt til at fremme klimavenligt jordbrug med naturlig lagring i skove og jordbunde.

DE finder det afgørende, at forordningen sikrer, at kulstofoptaget reelt er additionelt og modvirker greenwashing. Endvidere bør frameworket sikre, at den indfangede CO₂e forbliver lagret – også på lang sigt. DE bakker op om, at forordningen bliver indrettet sådan, at der også tages hensyn til andre bæredygtighedsfaktorer, såsom biodiversitet, i certificeringen.

Endelig vil DE opfordre til, at der fra dansk side arbejdes mod, at forordningen bliver indrettet således, at reglerne understøtter, at en kommende grøn skattereform på troværdig vis kan give incitament til kulstofoptag i jorde.

Dansk Industri (DI) finder, at indsatsen for at opnå klimaneutralitet i EU og i Danmark forudsætter anvendelse af forskellige måder at fange og lagre CO₂ og kulstof på. Derfor er Kommissionens forslag til en forordning om certificering af kulstofoptag meget vigtig. Med forslaget introduceres en frivillig ordning – fælles bindende regler vil på sigt bedre understøtte en gennemslagslig indsats i EU.

DI vil opfordre regeringen til en efterfølgende dialog om, hvordan det nye frivillige værktøj kan understøtte en klimaindsats i Danmark i balance med klimaloven. Det vil kræve en målrettet indsats – herunder også for at få gavn af løsninger, der giver negative CO₂-udledninger og opfanger CO₂ fra atmosfæren for at nå regeringens klimamål. Danmarks betydelig bioenergisøjle, aktive anvendelse af arealerne samt dansk erhvervslivs innovative arbejde med at gøre produkter mere bæredygtige giver gode muligheder for at afsøge og udvikle disse muligheder.

DI noterer sig, at de nye certifikater ikke kan bruges som "compliance" i forhold til EU's CO₂-kvotesystem. Hvordan de kommende certifikater hænger sammen med de nuværende fleksible instrumenter i byrdefordelingsforordningen er lidt mindre klart for DI. Også i forhold til om disse certifikater vil kunne indgå i målopfyldelsen i den danske nationale klimaindsats. Regeringen kan med fordel bistå til at afklare disse spørgsmål.

Procesmæssigt forstår DI, at der vil blive udviklet forskellige metoder tilpasset de forskellige tiltagstyper. På den ene side er det fornuftigt i praksis. På den anden side vil det kunne forhindre valget af de bedste tiltagstyper såfremt der ikke er en fælles mængde af definitioner og metode. DI vil opfordre regeringen til dialog med danske interessenter omkring ekspertgruppens kommende arbejde.

DI bakker op om, at de kommende kreditter skal skabe tillid og forhindre dobbelttælling. Efter DI's opfattelse vil det være et godt bidrag til det eksisterende markeds fremtidige virke, at der gennem klare og dækkende regler skabes gennemslagslighed og størst mulig troværdighed. DI forstår, at EU-Kommissionen som led i næste skridt også vil perspektivere ift. hvordan kreditterne kan anvendes i praksis. DI vil i den sammenhæng også opfordre regeringen til at overveje mulighederne for og hvordan sådanne kreditter kan bidrage til realisering af den danske klimaindsats.

Landbrug & Fødevarer (L&F) har længe efterspurgt en fælles ramme og standarder for klimacertificeringer og mange virksomheder og mange landmænd i dag har stor interesse for dette emne. L&F håber, at dette forslag kan bidrage med en simpel og fælles standard certificering. L&F vil endvidere opfordre til, at der laves simple standarder, som hurtigt kan komme ud og virke.

L&F mener, at forslaget omfang er for snævert, idet det kun omfatter en standard for kulstofoptag. I de frivillige ordninger L&F kender i dag, findes der standarder, som dækker både kulstofoptag og reduktioner af drivhusgasser. Hvis der laves en fælles frivillig EU-standard, bør dette kunne erstatte eller supplere de nuværende certificeringsordninger. L&F mener endvidere, at forslaget ikke kun omfatter kulstofoptag, men også reduktioner, og mener, at det kan være problematisk, at man ikke får helheden med i de klimatiltag som omfatter både kulstofoptag og reduktioner af drivhusgasser.

I forslaget fremgår det i artikel 5, at en frivillig certificering kræver henholdsvis, at tiltaget er additivt, dvs. at kravet går ud over krav fra såvel EU som nationale krav, og at tiltaget finder sted som følge af incitamentet fra certificeringen. L&F opfordrer til, at en frivillig standard certificering af kulstofoptag kan bruges som udgangspunkt til en markedsbaseret EU-tilgang til carbon farming. Dette kan sikre en ny og øget finansiering af den grønne omstilling. L&F mener, at det er vigtigt, at en frivillig standard certificering af kulstofoptag indeholder en klar definition på additionalitet, som sikrer ens og lige vilkår for en certificering på tværs af EU. L&F er dog bekymrede for, at del to i forslagets additionalitetsdefinition ender med at spænde ben for at certificeringen bliver brugt. Her klargøres det, at en certificering kun kan ske, hvis tiltaget kun sker som følge af incitamentet fra en certificering. L&F mener, at dette fremstår uklart og samtidig kan føre til at næsten ingen tiltag vil certificeres og laves, idet tiltag bliver nødt til at være økonomisk bæredygtige for at laves i stor stil. L&F opfordrer derfor Danmark til at sikre en mere tydelig og mindre restriktiv definition på additionalitet i den frivillige standard certificering af kulstofoptag.

L&F bakker op om mange af principperne om tredjepartscertificering, åbne registre og revisioner, samt myndighedskontrol med certificeringsoperatører for at sikre åbenhed og transparens. Det er dog vigtigt, at denne øgede kontrol og transparens af processen ikke fører til store administrative byrder for den enkelte lodsejer eller virksomhed, som ønsker at få certificeret et klimatiltag.

En væsentlig del af omfanget af dette forslag handler om, hvilken baseline, hvilke regnemetoder og hvilke tiltag der bør og kan anvendes til en standard certificering af kulstofoptag. Derfor er det problematisk, at så store dele af disse spørgsmål, ikke er en del af forslaget, men er udlagt til senere at fremsættes som delegerede retsakter. Dette har stor betydning for, hvad forslaget reelt kommer til at betyde, og bør derfor også være en del af den generelle debat herom.

L&F vil ligeledes understrege, at carbon farming bør laves som et markedsbaseret system, og ikke finansieres gennem kendte ordninger som fx EU's fælles landbrugspolitik.

Rådet for grøn omstilling (RGO) er overordnet tilfredse med, at der foreslås harmoniserede kvalitetskriterier for certificering, samt (forventede) harmoniserede og detaljerede certificeringsmetoder for de forskellige typer af aktiviteter til kulstofoptag.

Generelt mener RGO, at: A) muligheden for offsetting af drivhusgasudledninger gennem et certificeringsmarked inviterer til greenwashing og sænker motivationen for at reducere disse udledninger. B) at der bør strammes op på kriterierne for carbon farming og lagring i produkter, og der bør være mere klarhed omkring ansvaret, hvis der sker genudledning af lagret kulstof. Carbon farming forstået som dyrkningspraksis, der opbygger kulstofindholdet i jorden og i afgrøder, skal støttes og tilskyndes på andre måder. RGO mener, at vådlægning af lavbundsjord kan være velegnet til certificeret kulstoflagring, og at kun selve ophobningen af kulstof i lavbundsjordene efter vådlægning er kulstoflagring, mens ophøret af udledning af CO₂, når man stopper dyrkningen af arealerne, er reducerede udledninger – ikke kulstoflagring. C) reguleringen bør udvides til også at omfatte definitioner på, hvad kulstofcertifikaterne må og kan bruges til.

RGO mener ikke, at kortvarig kulstoflagring giver mening inden for et certifikat-system, som det fremlagte. RGO er tilfredse med, at certificeringen ikke må have negative sideeffekter, men mener, at certificering af kulstoflagring bør tilstræbe positive sideeffekter – ikke blot neutrale. RGO lægger også stor vægt på oprettelsen af transparente registre for certificering, som skal sikre kvalitet og undgå dobbelttælling. Der skal specifikt skabes klare regler for, hvordan certificeret kulstoflagring bogføres i nationale klimaregnskaber og eventuelt andre private eller kommercielle klimaregnskaber. Der er for BECCS en række andre udfordringer knyttet til, hvorvidt afbrænding af biomasse til energi er bæredygtigt. Derfor bør BECCS fra træbaseret biomasse i udgangspunktet ikke anvendes til certificering.

Ørsted hilser Kommissionens forslag velkommen og ser det som et skridt i den rigtige retning for markedets troværdighed, at der dannes en fælles ambitiøs regulering, som er nødvendig for, at kulstofoptag kan blive en del af løsningen.

Ørsted finder det væsentligt, at certificeringsordningen sørger for, at der udelukkende skabes incitament for projekter, som leverer målbare, additionelle, gennemsigtige og ægte klimaeffekter. Samt at ordningen ikke må give anledning til fortsat anvendelse ("lock-in") af fossile brændsler i processer, som alternativt kunne bruge andet, bæredygtigt brændsel eller som kan elektrificeres – direkte eller indirekte. Ørsted ser særligt tre områder, hvor der er behov for justering, for at ordningen kan være til størst gavn for den grønne omstilling: a) De to hovedgrene af projekter til kulstofoptag – naturbaserede og teknologiske – har meget forskellige karakteristika – ikke mindst i forhold til lagringstid og afledte effekter. Ørsted ønsker i højere grad, at disse forskelle afspejles i ordningen og derved skaber et transparent grundlag for, at de kan værdisættes forskelligt på markedet. B) Bæredygtighedskrav bør differentieres efter projekttype, så der f.eks. tages højde for at teknologisk lagring kan baseres på industrianlæg, der lever op til andre eksisterende bæredygtighedskriterier. Hvis ikke risikerer ordningen at modarbejde, at der etableres CO₂-fangst på disse anlæg. Specifikt mener Ørsted ikke, at det er gavnligt, at der pålægges yderligere bæredygtighedsregulering til f.eks. biomasse brugt til BECCS end den gældende lovgivning fra Taksonomiforordningen og VEII-direktivet. Hvis EU opstiller universelle krav, kan det risikere at hæmme konkurrencen mellem eksisterende, private certificeringsordninger. C) Natur-baserede projekter er forskellige, idét de f.eks. omfavner både kulstofoptag og undgåede udledninger, og det bør ikke antages, at kulstoflagret udledes efter overvågningsperiodens ophør. Ørsted anser antagelsen om genudledning som værende meget misvisende som en generel antagelse, særlig da artikel 6, stk. 1, kræver, at projekter tilsigter en langvarig lagring. Ørsted mener risikoen for genudledning bør håndteres under Artikel 6, stk. 2 (b), og som beskrevet i (14) – også efter overvågningsperioden. Antages kulstoffet udledt umiddelbart efter overvågningsperioden, er der risiko for, at det vil bremse udviklingen af naturbaserede projekter.

Træ- og Møbelindustrien (TMI) mener, at der for at nå regeringens ambitiøse mål ikke er nok at fokusere på at reducere udledningen – man skal også fjerne CO₂ fra atmosfæren. Muligheden for at købe CO₂-kreditter kan være vejen til at nå målet om klimaneutralitet. TMI fremhæver, at ny teknologi kan bringe os langt, men det er ofte dyrt, og teknologien er fortsat ikke fuldt modnet. Det er derfor oplagt at anvende en velkendt og allerede tilgængelig metode, nemlig fotosyntesen og planters evne til at optage kulstof og lagre det i biomasse og produkter produceret heraf. TMI mener at der er al mulig grund til at efterstræbe det store potentiale, der ligger i skovrejsning, træproduktion og øget brug af træ i klimaindsatsen især i byggeri og inventar.

TMI fremhæver, at kreditter for at bruge træ i produkter med lang levetid i det væsentlige kunne fungere på samme måde som mere velkendte kulstofkompensationsordninger, såsom betaling for træplantningsprojekter eller lavkulstofteknologi, som ikke ville være sket uden ekstern finansiering. Her skal effekten naturligvis være "additionel" og i overensstemmelse med Kyoto-protokollen.

For træ i byggeri og produkter kan sådanne kreditter gives til: 1) opbevaring og vedligeholdelse af kulstof, der er blevet fjernet fra atmosfæren, dvs. mængden af kulstof, der fysisk er lagret i træet og den tid, det opbevares i, eller 2) reduktionen i kulstofemissioner forårsaget af at vælge træ frem for andre og mere klimabelastende materialer.

NOAH mener, at carbon farming/kulstofbindende dyrkning og lagring af kulstof i produkter kan være gode klimaredskaber, men det afhænger helt af de mere præcise definitioner. Hvis de omfattes af en certificering, er det helt afgørende, at der ikke bliver tale om certifikater, der gøres til genstand for køb og salg. Det kan kun give mening som en mærkningsordning, der kan vejlede producenter og forbrugere. BECCS og DACCS må fjernes fra forslaget, da disse teknologiske fixes er så skadelige, henholdsvis usandsynlige, at det ikke er berettiget, at EU blåstempler dem med en certificeringsordning.

Danske Maritime er positive over forslaget og tilgangen til emne og løsning. Danske Maritime finder, at for at nå Parisaftalens mål kræves det, at der sættes ind med alle forhåndenværende teknologier, og at der skal være fortsat fokus på udvikling heraf. Danske Maritime læser forslagets ambitionsniveau som værende realistisk og nødvendigt. Inden for den maritime industri er der allerede et stort fokus på området, og Danske Maritime arbejder på forskellig vis for, at branchen også bidrager til at nå målene i Parisaftalen, hvoraf en af de mulige teknologier er CCST. Dette fokus vil kun blive yderligere styrket med afsæt i forslag som dette af Kommissionen fremsatte.

Dansk Skovforening hilser overordnet set Kommissionens forslag til forordning om certificering af kulstofoptag velkomment og ser, at skov, skovdrift og brug af træprodukter er indeholdt i de tre typer af kulstofoptag, der skal omfattes. Det er vigtigt at forstå aktiv forvaltet skovs kulstofs cyklus, som både sikrer optag af CO₂ og lagring af kulstof. En gammel skov har et højt lager af kulstof, men et lavt optag af CO₂, grundet en lavere og aftagende vækst. Ved at fælde skoven og genplante den sikrer man, at kulstoflageret flyttes fra skoven til 'Harvested-wood-product'-puljen (HWP), og man danner grundlag for, at den nye skov kan optage mere CO₂ end den eksisterende gamle skov ville kunne. Derfor er det vigtigt at en certificeringsmodel for kulstofoptag for skov anerkender dette, og ikke har ensidigt fokus på lagring af kulstof i skoven.

Dansk Skovforening mener, at incitamenter til at anvende biomasse sammen med ny teknologi mhp. permanent lagring vil være vigtigt.

Dansk Skovforening finder det væsentligt, at modellen anerkender, at det er skovejeren, som genererer optaget og træressourcen. Det er vigtigt, at det er skovejere som tildeles et incitament til at dyrke kvalitetstræ, der kan anvendes til langlivede produkter. Dansk Skovforening vil opfordre til, at Danmark i sin holdning anerkender dette. For nuværende eksisterer der allerede forskellige løsninger, hvor der udarbejdes CO₂-kreditter på baggrund af skovrejsning. Anerkendte standarder sikrer reel effekt, hvor virksomheder eller andre efterfølgende kan få gavn af den genererede kredit. Kommissionens forslag skal ikke forhindre det frivillige marked i fortsat at finde på løsninger til at generere kreditter og agere, men acceptere at det eksisterer, og lade sig inspirere af måden, hvorpå det for nuværende kan lade sig gøre. Ligeledes finder Dansk Skovforening, at der arbejdes for, at der udvikles mange forskellige modeller, så alle forskellige tiltag belønnes efter, hvilken effekt de har. Ved at lave flere potentielle løsninger for alle forskellige ejere, får man potentielt også en samlet større effekt. Og vil så mange som muligt forhåbentlig blive engageret.

Økologisk Landsforening lægger stor vægt på at fremme en dyrkningsform i landbruget, der værner om kulstofbalancen. Økologisk Landsforening mener derfor også, at driftspraksis skal tages med i betragtning i udformning af en klimaregulering og udformningen af en klimaafgiftsmodel.

Økologisk Landsforening kan ikke bakke op om, at der etableres et privat marked for handel med carbon-certifikater til 3. part. Udstedelse af carbon-certifikater med henblik på at skabe et marked vil være forbundet med mange problemer, særligt hvis handlen indebærer, at der sælges en kvantificeret kulstoflagring. Det vil stille store krav til præcision i opgørelserne. En præcision, som er vanskelig at forestille sig, er mulig, da effekten vil variere i forhold til jordens faktiske kulstofbalance. Der vil også skulle skabes sikkerhed for, at handlinger, der ligger til grund for det solgte certifikat opretholdes i hele dækningsperioden. Disse forhold betyder, at dækningsperioden bør være meget kort, måske kun et år.

Økologisk Landsforening vil anbefale, at det gøres til et grundlæggende element i landbrugsstøttesystemet evt. udformet som en klimaafgiftsmodel såsom deres forslag med navnet "Pris på Bæredygtighed". Indbygget i landbrugsstøtten vil landbruget blive betalt for deres adfærd og ikke for en kvantificeret kulstoflagring, dermed er ovenstående udfordringer med opgørelse af effekt overkommet.

Dertil kommer, at hvis det skal være muligt at holde verdens temperaturstigning på 1,5 grader, så er der ikke plads til, at landbruget sælger sin kulstoflagring ud til andre sektorer. Landbruget har selv behov for at bogføre kulstoflagringen i sit eget klimaregnskab for at blive klimaneutralt.

Verdens Skove mener overordnet, at forslaget bør forkastes. Verdens Skove finder det bekymrende, at forslaget medfører en potentiel risiko for, at kulstoflagring og -optag kommer til at stå i stedet for reduktioner. Såfremt Kommissionens forslag til en forordning om certificering af kulstofoptag skal være brugbart, bør det stå klart, hvornår kulstofoptag og -lagring kan bruges og indgå i de overordnede klimamål for Unionen og samtidig tydeligt fremgå, at reduktioner skal prioriteres. Generelt mangler forslaget tydelige definitioner og retningslinjer for, hvad der kan certificeres.

Ifølge Verdens Skove mangler forslaget at forholde til følgende problematikker:

- Hvordan man vil sikre mod dobbelttælling
- Hvad der menes med "carbon farming". Kommissionens forslag til en definition (2.1h) er meget vag og kunne i teorien dække over alt inden for arealanvendelse især med fokus på landbrug og skovsektoren.
- Endvidere er det heller ikke uddybet i artikel 2, hvad Kommissionen forventer er "appropriate liability mechanism" (artikel 6) i de tilfælde, hvor lagret kulstof af forskellige årsager udledes tilbage til atmosfæren. Dette er en risiko især ved biogene optag eksempelvis i jord og skov, der vil blive påvirket af klimaforandringerne i fremtiden.
- Hvad der kan karakteriseres som et langtidsholdbart produkt (long lasting product). Verdens Skove er enige i, at der er et behov for at sikre, at udnyttelsesgraden af den fældede volume i skoven til længerevarende produkter øges, men dette bør ikke nødvendigvis gøres i denne forordning

Derudover finder Verdens Skove det bekymrende, at definitionerne af kulstofoptag og carbon farming i artikel 2 kan inkludere reduktioner i udledninger, når der er tale om biogene kilder. Der er ikke belæg for, at midlertidige optag i landbrugssektoren reelt har en virkning. Verdens Skove mener, at det udelukkende bør være permanente kulstofoptag- og lagring, der kan certificeres.

Til slut fremhæver Verdens Skove, at BECCS (bioenergy carbon capture and storage) baseret på træbaseret biomasse ikke bør kunne certificeres. Certificering af kulstoflagring via BECCS vil skabe incitamenter til at øge brugen af BECCS, hvilket vil medføre stigende forbrug af biomasse eller fastholde det nuværende overforbrug, der ifølge Verdens Skove er ubæredygtigt og beror på den fejlagtige antagelse, at biomasse er CO₂-neutralt.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Hovedparten af medlemsstaterne har endnu ikke fastlagt en position til forslaget. På rådsmødet (miljø) den 16. marts var der generelt anerkendelse af, at rammen kunne bidrage til at skabe flere forretningsmuligheder. Centrale temaer var risikoen for dobbelttælling og grøn vask, ønske om yderligere præcisering af certificeringskriterier, sammenspil ift. nationale forhold og bekymringer f.eks. de mange delegerede- og gennemførelsesretsakter. Sagen forventes drøftet på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 25. april 2023, hvor der forventes fokus på samspil til den fælles landbrugspolitik, kriterier for bæredygtighed samt forslagets betydning for landbrugere, der allerede har iværksat aktiviteter omfattet af forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser overordnet forslaget velkommen. Regeringen ønsker en ambitiøs og omkostningseffektiv klimaindsats i EU, der kan realisere regeringens ambition om klimaneutralitet i Danmark i 2045 og i hele EU i senest 2050. Dertil har regeringen et mål om at reducere Danmarks CO₂-udledninger med 110 procent i 2050 sammenlignet med 1990. Udbredelsen af kulstoffjernelsesaktiviteter vurderes væsentlige for at indfri disse mål.

Det er vigtigt for regeringen, at forordningen sikrer en fælles, robust EU-ramme for certificering, som kan øge private investeringer til kulstoffjernelsesaktiviteter på et bæredygtigt grundlag. En fælles ramme med robuste regler for monitorering, rapportering og verificering kan øge tilliden til de frivillige kulstofmarkeder og dermed tilskynde til kulstoffjernelsesaktiviteter både i Danmark og EU. Det er i den forbindelse vigtigt for regeringen, at additionalitet og langsigtet lagring defineres klart samtidig med, at dobbelttælling undgås. Ligeledes er det vigtigt for regeringen, at der er større klarhed over, hvilke aktiviteter der er omfattet af forslaget. I forhold til Kommissionens tilgang med at lægge store dele af den konkrete udmøntning af regelsæt ud i kommende retsakter er det vigtigt for regeringen, at der foretages en præcis afgrænsning af deres anvendelsesområde og indhold. Regeringen finder det i den forbindelse vigtigt, at der afsøges løsninger i forhold til anvendelse af særligt delegerede retsakter.

F.eks. de teknologiske løsninger finder regeringen det vigtigt, at rammen for certificering af kulstoffjernelse implementeres så hurtigt som muligt. Der er isoleret set færre udfordringer ved at fastsætte regler for certificering af teknologiske optag såsom BECCS end biologiske optag. Derfor bør udvikling af metodikker for teknologiske optag prioriteres før metodikker for biologiske optag og for kulstoffjernelsesprodukter. Dette skal dog ske med fokus på, at teknologier som BECCS baseret på biomasse er høstet og udnyttet på et bæredygtigt grundlag. Teknologiske optag forventes at kunne bidrage til at indfri Danmarks 2030-mål allerede fra 2025, hvor en implementering af forordningen kan udvide dette potentiale¹. Dette skal ses i relation til, at man fra dansk side lægger vægt på, at EU's kvotehandelssystem (ETS) skaber incitament til fjernelse af CO₂ fra atmosfæren.

F.eks. biologisk kulstoflagring finder regeringen det vigtigt, at forordningen udformes, så den understøtter ambitionerne om grøn omstilling af landbruget og ikke medfører utilsigtede barrierer for implementeringen af landbrugsaftalen. Regeringen er opmærksom på forslagets tætte sammenhæng til den fælles landbrugspolitik.

¹ Der er gennem Klimaaftale for energi og industri, mv. (juni 2020), Delaftalen for FL 2022 om investering i et fortsat grønnere Danmark (december 2021) og Aftale om en grøn skattereform (juni 2022) afsat betydelige statslige midler til at understøtte teknologisk fangst og lagring af CO₂. Midlerne sigter både mod at reducere udledninger fra kilder som det ellers kan være vanskeligt at gøre noget ved og mod et øget CO₂-optag gennem BECCS.

Forordningen kan potentielt bidrage til indfrielsen af land- og skovbrugssektorens reduktionsmål² ved at lade private investorer bidrage til bl.a. skovrejsning og omstillingen af landbruget ved køb af certifikater. Desuden er formålet, at industrien tilskyndes til udvikling af teknologier, der vil kunne øge optag i land- og skovbrugssektoren. Det bemærkes dertil, at biologisk optag og lagring ikke er permanent og således er mere tidskrævende at certificere. Derfor er det en prioritet for regeringen, at man sikrer et korrekt rammeværktøj for beregning af reelle nettooptagseffekter, som også tager højde for midlertidig kulstofbinding.

Regeringen finder det vigtigt, at markedet for kulstoffjernelse sammentænkes med implementeringen af Aftale om grøn skattereform for industri mv. af 24. juni 2022. Regeringen finder det desuden vigtigt, at forordningen understøtter den endelige rapport fra Ekspertgruppen for grøn skattereform, der bl.a. omhandler CO₂e-afgift i landbruget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 3. marts 2023 forud for rådsmøde (miljø) den 16. marts 2023, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 23. februar 2023.

Grund- og nærhedsnotat er oversendt den 6. februar 2023.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

4. Kommissionens forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 1217/2009 for så vidt angår omdannelsen af Informationsnettet for Landøkonomisk Bogføring til et informationsnet om landbrugsbedrifters bæredygtighed KOM (2022) 296

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 18. juli 2022. Ændringer er markeret i marginen

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 1217/2009 for så vidt angår omdannelsen af Informationsnettet for Landøkonomisk Bogføring til et informationsnet om landbrugsbedrifters bæredygtighed. Forslaget omfatter indsamling og udarbejdelse af økonomiske, sociale og miljømæssige oplysninger for europæiske landbrugsbedrifter. Herudover lægger forslaget op til at øge fleksibiliteten i det juridiske grundlag via delegation af beføjelser til Kommissionen. Forslaget er en rammeforordning, hvor de efterfølgende gennemførelsesretsakter fastsætter de konkrete bestemmelser for medlemsstaterne. Det må forventes, at forslaget vil have visse statsfinansielle omkostninger og potentielt kan medføre øgede administrative udgifter for erhvervet. Forslaget vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i EU.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2022) 296 af den 22. juni 2022 fremsat forslag om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 1217/2009 for så vidt angår omdannelsen af Informationsnettet for Landøkonomisk Bogføring (FADN) til et informationsnet om landbrugsbedrifters bæredygtighed (FSDN). Forslaget er oversendt til Rådet i en dansk sprogversion den 22. juni 2022.

² Kulstoflagring i biokul indgår blandt andet som et væsentligt udviklingstiltag i Aftalen om grøn omstilling af dansk landbrug. I regeringsgrundlaget fremsættes desuden et mål om etablering af 250.000 hektar ny skov i Danmark.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF 43, stk. 2, og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

| Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Formål og indhold

Forslaget er en del af Kommissionens jord til bord-strategi. Det skal bidrage til overvågning og evaluering af den fælles landbrugspolitik og omfatter en omlægning af det eksisterende Informationsnet for Landøkonomisk Bogføring (FADN) til Informationsnettet om Landbrugsbedrifters Bæredygtighed (FSDN). FADN har eksisteret siden 1965 og giver mulighed for at vurdere bedrifternes økonomiske og finansielle situation. Omlægning til FSDN vil tilføje en miljømæssig og social dimension til den økonomiske dimension.

Kommissionen anfører, at der er potentiale i at sammenkoble FSDN data med de eksisterende data fra de integrerede landbrugsstatistikker i Eurostat og data fra den fælles landbrugspolitik integrerede forvaltnings- og kontrolsystem, der anvendes til administration af støtteordningerne i den fælles landbrugspolitik. Der lægges vægt på, at data indsamles én gang og anvendes flere gange. I den efterfølgende gennemførelseslovgivning til FSDN planlægges at etablere et entydigt bedriftsidentifikationsnummer på EU-niveau, der oplyses til Kommissionen. I Kommissionens forslag vil afleveringen af data til Kommissionen således ikke længere være baseret på anonymitet, men på fortrolighed. Identifikationsnummeret vil bidrage til Kommissionens muligheder for at sammenkoble data i analyseøjemed. Kommissionen er opmærksom på, at det kan være nødvendigt med tilpasninger af øvrige retsakter for at etablere denne sammenkobling.

Forslaget anvender en juridisk arkitektur, som i udstrakt grad delegerer beføjelser til Kommissionen. Det overordnede formål med forslaget er at forbedre muligheden for at overvåge og evaluere den fælles landbrugspolitik. Der etableres et nyt dataindsamlingsystem FSDN, som udover økonomiske og finansielle data også skal omfatte indsamling af sociale og miljømæssige oplysninger på landbrugsbedriftsniveau.

Kommissionen tillægges beføjelser til at fastsætte regler for, hvilke data der skal indsamles via bedriftsskemaet både til regelmæssige og særlige ad hoc undersøgelser. Tillige får Kommissionen beføjelser til at fastsætte regler om datalagring, datakvalitet og -validering, anvendelse af data, adgang til og overførsel af primære data, behandling af primære data, kombination af data med andre datakilder, proceduren til sikring af tilgængeligheden af detaljerede og aggregerede data, kompatible datalagrings- og udvekslingssystemer, behandling af afslag på levering af data, samt om forpligtelser for slutbrugere af videnskabelige data og andre interesseparter.

Herudover giver forslaget mulighed for, at medlemsstaterne kan vedtage regler, der pålægger den individuelle landbrugsbedrift at fremlægge de krævede oplysninger i modsætning til i dag, hvor deltagelse i undersøgelsen er frivillig. Forslaget giver endvidere mulighed for, at medlemsstaterne kan finansiere en økonomisk honorering af den enkelte landmand for deltagelse i FSDN, ligesom der er mulighed for at foretage benchmark-rapportering på bedriftsniveau. Der er tillige krav om, at bedriftsskemaet skal indeholde data, som gør det muligt at kontrollere oplysningernes korrekthed på stedet.

Forslaget giver mulighed for, at medlemsstaterne kan få en fast godtgørelse pr. bedriftsskema for rettidig fremsendelse af FSDN-oplysninger til Kommissionen fra de regelmæssige og særlige ad hoc undersøgelser. Herudover giver forslaget mulighed for, at Kommissionen kan yde finansielle engangsbidrag til

medlemsstater, såfremt etablering af FSDN nødvendiggør betydelige tilpasninger af det eksisterende nationale FADN.

Kommissionen lægger op til, at forordningen skal træde i kraft, så regnskabsåret 2025 bliver det første år med FSDN-oplysninger.

Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet. Ordføreren i Landbrugsudvalget har fremlagt et udkast til ændringsforslag i december 2022 med fokus på, at det er vigtigt at fastlægge en ramme for variabler i forslaget, hvormed omkostningerne for erhvervet begrænses videst muligt. Det er endvidere vigtigt, at den frivillige karakter af landbrugsbedrifternes deltagelse fortsætter. Herudover vil oplysningernes fortrolige karakter kræve en strengere og mere præcis lovgivningsramme i forbindelse med anvendelsen af bedriftsidentifikationsnumre, end hvad der lægges op til i forslaget. Det er generelt vigtigt, at der opnås en ensartet datakvalitet i hele EU, samtidig med at medlemsstaternes og landbrugernes handleevne respekteres.

Nærhedsprincippet

Forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet det reviderer eksisterende EU-lovgivning.

Gældende dansk ret

Ændringsforslaget supplerer den eksisterende basisretsakt og vil efterfølgende medføre ændringer til eksisterende delegerede retsakter og gennemførelsesbestemmelser. Ændringsforordningen finder umiddelbar anvendelse i Danmark. Herudover er gældende dansk ret på området Lov om Danmarks Statistik.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark.

Kommissionen angiver, at der ikke er foretaget en konsekvensanalyse, da forslaget er af meget teknisk karakter, og der er kun begrænsede politiske valg for Kommissionen. Dog vurderer Kommissionen, at omdannelsen af FADN til FSDN vil medføre yderligere omkostninger og en vis byrde for medlemsstaterne især på kort sigt. Der vil være behov for ændringer i dataindsamlingsmetoderne og/eller IT-tilpasninger, mens Kommissionen vurderer, at omkostningerne og byrden vil falde på længere sigt.

Forslaget omhandler modtagelse af eksisterende økonomiske og finansielle data fra landbrugsbedrifterne, som i dag modtages af Danmarks Statistik fra bedrifterne. Herudover forventes det, at Kommissionen i de efterfølgende retsakter vil pålægge medlemsstater at modtage data fra landbrugsbedrifter inden for Fødevarerministeriets ressort og Miljøministeriets ressort. Efterlevelsen af kravene indebærer, at der løbende vil være behov for national koordinering af indsatsen mellem Landbrugsstyrelsen, Danmarks Statistik og Miljøstyrelsen, hvor det vil blive afsøgt, i hvor høj grad de kommende krav til FSDN vil kunne imødekommes ved samkøring af eksisterende registre.

I dag foretages dataindsamling til FADN ved, at landbrugsbedrifternes revisorer indsender et udvidet regnskab til Danmarks Statistik. Den eksisterende stikprøve er på 1.600 bedrifter. Kommissionens betaling pr. bedriftsskema udgør omkring 24 pct. af de samlede danske omkostninger, der i alt udgør ca. 9,2 mio. kr.

Forslaget giver ikke mulighed for at vurdere de statsfinansielle konsekvenser for de involverede myndigheder yderligere, idet de detaljerede bestemmelser er delegeret til Kommissionen og forelægges se-

neri i form af gennemførelsesbestemmelser. I en minimumsmodel for myndighedernes fremtidige administration af FSDN skønnes etableringsudgifterne at beløbe sig til 2,25 mio. kr. i 2024, faldende til 1,35 mio. kr. årligt i 2025 og 2026, mens nye etableringsudgifter i 2027 forventes at medføre en udgift på 2,65 mio. kr., og efterfølgende faste driftsudgifter på 2,33 mio. kr. fra 2028. Minimumsmodellen bygger på, at der indgår 1.600 bedrifter i stikprøven, og at Kommissionen implementerer 50 nye indikatorer ud af 89, som indgår i Kommissionens nuværende bruttoliste, over to perioder i 2025 og i 2028. Endvidere bygger minimumsmodellen på, at det er muligt at indhente oplysninger i forbindelse med de nye indikatorer fra allerede eksisterende offentlige registre og fra den eksisterende indberetning fra bedrifternes revisorer. Modellen medfører derfor ikke erhvervsøkonomiske meromkostninger for de deltagende bedrifter.

Antages det i stedet, at Kommissionen implementerer 70 af de foreslåede indikatorer, og det ikke er muligt at indhente oplysningerne fra eksisterende offentlige registre, er etableringsudgifterne for myndighederne anslået til 3,6 mio. kr. i 2024, faldende til årligt 2,7 mio. kr. i 2025 og 2026, hvorefter nye etableringsudgifter i 2027 bidrager til en udgift på 4,7 mio. kr., og efterfølgende faste årlige driftsudgifter på 4,15 mio. kr. fra 2028. I denne model vil der desuden være administrative byrder for erhvervet, idet indikatorerne ikke kan fremskaffes ved samkøring af offentlige registre. Byrden for erhvervet er anslået til årligt 12 mio. kr. i 2025-27 stigende til 56 mio. kr. i 2028. Her forudsættes det, at 15 indikatorer indsamles i perioden 2025-27, og at yderligere 55 nye indikatorer indsamles fra 2028. Byrden er opgjort ved en antagelse om en timepris på 500 kr. og anvendelse af en time per indikator per bedrift i stikprøven. Denne antagelse er meget usikker, da både timepris og antal timer vil afhænge af indikatorerne, som på nuværende tidspunkt er ukendte. Den samlede byrde er derfor også meget usikker på nuværende tidspunkt.

Forslaget vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i EU.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer støtter grundlæggende omlægningen fra FADN til FSDN. I lyset af det langt større fokus på sociale og – ikke mindst – miljø- og klimamæssige forhold i relation til landbrugs- og fødevarereproduktion er det en nødvendig og rigtig udvikling. Den grundlæggende opbakning til forslaget har dog en række betingelser.

Kvaliteten i de nuværende FADN-data må ikke blive undermineret. FADN har i over 50 år leveret værdifuld information om landmændenes økonomiske og finansielle situation i de forskellige EU-lande og det skal fortsat være et helt centralt element i FSDN. Generelt er det vigtigt, at der er et højt databeskyttelsesniveau, hvis der anvendes data på bedriftsniveau. Særligt er det afgørende, at data, der leveres til statistiske formål, ikke kan eller må anvendes til kontrol og sanktionering af individuelle bedrifter. Data skal behandles som anonyme, og der må ikke vedlægges noget bedrifts- eller person-id.

Landbrug og Fødevarer finder ligeledes, at nye variable skal vurderes på gyldighed og kvalitet. Når det vurderes at tilføje nye miljømæssige og sociale variable til FSDN, er det vigtigt, at de kun tilføjes, hvis de kan opfylde en række kriterier vedrørende gyldighed og kvalitet af de leverede data. Data skal være valide, sammenlignelige mellem medlemslandene, mulige at indsamle og af høj kvalitet. Eksempelvis er nogle af de områder, der anses for at være omfattet af FSDN på området for den sociale dimension subjektive og ikke-sammenlignelige.

Desuden bør det sikres, at der kun indsamles data på bedriftsniveau inden for de potentielle nye områder i FSDN, hvor det er relevant, nødvendigt og af en tilstrækkelig kvalitet. Tilsvarende bør kontroldata

og oplysninger om potentiel manglende overholdelse af lovgivning eller kriterier for støtte-berettigelse, som er udviklet af offentlige myndigheder, ikke leveres til FSDN til statistiske formål. Data indsamlet af betalingsorganer og gennem arealovervågningssystemet bør kun gives til FSDN med landmandens samtykke.

Landbrug & Fødevarer finder det derudover vigtigt for de indsamlede datas validitet og kvalitet, at deltagelse i undersøgelser fortsat er frivillig for landmanden. Det gælder især, hvis den administrative byrde ved deltagelse stiger i fremtiden. Derfor er det også positivt, at medlemslandene får mulighed for at betale landmændene for at deltage i statistiske undersøgelser.

Landbrug & Fødevarer understreger vigtigheden af, at de data, der sendes videre til det kommende FSDN, er anonymiserede. Det bør være medlemsstaterne, der kombinerer data fra forskellige kilder på bedriftsniveau via et såkaldt FarmID, før data sendes anonymiseret videre til Kommissionen. Dette sikrer både databeskyttelse, og at data bliver kombineret korrekt på bedriftsniveau. Af hensyn til ønsket om begrænsning af de administrative byrder for landmændene ved dataindsamling mest muligt, bør der ligeledes sættes begrænsninger for, hvor mange nye variable, der kan tilføjes til det nye FSDN-datasæt.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at de andre medlemsstater generelt vil støtte forslaget. Dog har der været tilkendegivelser fra flere medlemsstater om en betydelig skepsis i forhold til, at bedrifterne ikke længere kan bibeholde anonymitet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter hensigten med at etablere et nyt dataindsamlingsystem (FSDN), der kan bidrage til vurderingen af landbrugssektorens bæredygtighed og dermed bidrage til overvågning og evaluering af den fælles landbrugspolitik. Regeringen anerkender ligeledes behovet for at have en vis fleksibilitet i retsgrundlaget med hensyn til at ændre dataindsamling på grundlag af ændrede brugerbehov. Regeringen finder generelt, at der bør sikres en enkel og omkostningseffektiv dataindsamling, herunder i forhold til fysisk kontrol og ad hoc undersøgelser. Regeringen finder, at væsentlige elementer og definitioner bør fastlægges i selve forordningen. Det vedrører især regler for dataindsamlingsmetoder, antallet af variable, antallet af særlige ad hoc undersøgelser og anvendelse af fysisk kontrol på stedet. I de tilfælde, hvor det besluttet at delegerer beføjelser til Kommissionen, bør denne delegation afgrænses tydeligt.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 18. juli 2022.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.